

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0190

Pokrok na cestě k pečující společnosti: odstraňování genderových rozdílů v poskytování péče

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 21. května 2026 o pokroku na cestě k pečující společnosti: odstraňování genderových rozdílů v poskytování péče (2025/2039(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na článek 2 této smlouvy,
- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, zejména na články 8, 19, 153 a 157 této smlouvy,
- s ohledem na Desetiletí Organizace spojených národů pro zdravé stárnutí ¹ jež vede Světová zdravotnická organizace, a zejména na jeho „základní prvky“ týkající se poskytování integrované péče a přístupu k dlouhodobé péči,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, a zejména na jeho zásady týkající se rovnosti žen a mužů, rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, péče o děti a podpory dětí, začlenění osob se zdravotním postižením, komunity sdílené odpovědnosti a práva na dlouhodobou péči, a na akční plán Komise na podporu sociální ekonomiky a vytváření pracovních míst,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025“ (COM(2020)0152) a na prohlášení Komise o zásadách pro společnost založenou na rovnosti žen a mužů,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2021 nazvané „Unie rovnosti: strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030“ (COM(2021)0101),
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením

¹ Světová zdravotnická organizace, [„WHO’s work on the UN Decade of Healthy Ageing \(2021–2030\)“](#) (Práce WHO na Desetiletí Organizace spojených národů pro zdravé stárnutí (2021–2030)).“.

a na její ratifikaci ze strany EU,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 7. září 2022 o Evropské strategii v oblasti péče (COM(2022)0440), doporučení Rady ze dne 8. prosince 2022 o předškolním vzdělávání a péči: barcelonské cíle pro rok 2030² a doporučení Rady ze dne 8. prosince 2022 o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči³,
- s ohledem na evropský pilíř sociálních práv a jeho akční plán, hlavní cíle pro rok 2030 a srovnávací přehled sociálních ukazatelů EU,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání⁴,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1158 ze dne 20. června 2019 o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem rodičů a pečujících osob a o zrušení směrnice Rady 2010/18/EU⁵ (dále jen „směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem“),
- s ohledem na své usnesení ze dne 21. ledna 2021 o strategii EU pro rovnost žen a mužů⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2022 nazvané „Směrem ke společným evropským opatřením v oblasti péče“⁷,
- s ohledem na Evropský plán boje proti rakovině (COM(2021)0044),
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2022 o posilování Evropy v boji proti rakovině – směrem ke komplexní a koordinované strategii⁸,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041 ze dne 19. října 2022 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii⁹,
- s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou

² Úř. věst. C 484, 20.12.2022, s. 1.

³ Úř. věst. C 476, 15.12.2022, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj>.

⁵ Úř. věst. L 188, 12.7.2019, s. 79, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj>.

⁶ Úř. věst. C 456, 10.11.2021, s. 208.

⁷ Úř. věst. C 47, 7.2.2023, s. 30.

⁸ Úř. věst. C 342, 6.9.2022, s. 109.

⁹ Úř. věst. L 275, 25.10.2022, s. 33, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>.

„Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/970 ze dne 10. května 2023, kterou se posiluje uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty prostřednictvím transparentnosti odměňování a mechanismů prosazování¹⁰ (směrnice o transparentnosti odměňování),
- s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří Rezervoár talentů EU (COM(2023)0716), jež dne 15. listopadu 2023 předložila Komise,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2831 ze dne 23. října 2024 o zlepšení pracovních podmínek při práci prostřednictvím platformy¹¹,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 3. prosince 2024 o zajištění rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem a genderové rovnosti pro všechny generace v kontextu demografických výzev, které schválila Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele na svém zasedání konaném dne 2. prosince 2024,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 4. prosince 2024 o nedostatku pracovních sil a dovedností v EU: mobilizace nevyužitého potenciálu pracovních sil v Evropské unii, schválené Radou pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele na zasedání konaném dne 2. prosince 2024,
- s ohledem na rámec opatření pro udržení a nábor pracovníků v sociálních službách, který přijal Evropský výbor pro sociální dialog v odvětví sociálních služeb v červnu 2025,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. března 2024 nazvané „Nedostatek pracovních sil a dovedností v EU: akční plán“ (COM(2024)0131),
- s ohledem na výroční zprávu Výboru pro sociální ochranu Komise za rok 2024,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2025 s názvem „Unie dovedností“ (COM(2025)0090),
- s ohledem na zprávu Komise o rovnosti žen a mužů v EU za rok 2025, zejména na její oddíl o genderových rozdílech v poskytování péče,

¹⁰ Úř. věst. L 132, 17.5.2023, s. 21, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj>.

¹¹ Úř. věst. L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj>.

- s ohledem na zprávu Komise ze dne 8. května 2018 o rozvoji zařízení péče o děti pro malé děti s cílem posílit zapojení žen na trhu práce, rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem rodičů a udržitelný růst podporující začlenění v Evropě (COM(2018)0273),
 - s ohledem na devátou zprávu o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, jež byla zveřejněna v březnu 2024,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru nazvané „Na cestě k novému modelu péče o starší osoby: poučení z pandemie COVID-19“¹²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2018 s názvem „Pečovatelské služby v EU pro větší rovnost žen a mužů“¹³,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2022 o začleňování hlediska rovnoprávnosti žen a mužů („genderový mainstreaming“) v Evropském parlamentu – výroční zpráva za rok 2020¹⁴,
 - s ohledem na svou zprávu ze dne 21. ledna 2021 o genderové perspektivě koronavirové krize a pokrizového období¹⁵,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví podle článku 59 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A10-0083/2026),
- A. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je jednou ze základních hodnot EU; vzhledem k tomu, že uplatňování genderového hlediska a meziodvětvový přístup by měly být prováděny a začleňovány ve všech politikách EU;
- B. vzhledem k tomu, že akční plán evropského pilíře sociálních práv stanoví konkrétní iniciativy pro provádění zásad, které jsou klíčové pro budování silnější sociální Evropy a pro spravedlivou transformaci a oživení, včetně zásady týkající se konkrétně dlouhodobé péče;
- C. vzhledem k tomu, že péče zahrnuje jak péči formální, tak neformální; vzhledem k tomu, že formální péčí se rozumí pečovatelská práce poskytovaná v rámci formálního pracovního poměru, zatímco neformální péčí se rozumí pečovatelská práce poskytovaná v rámci sociálního prostředí jednotlivce, která bývá obvykle, byť ne vždy,

¹² Úř. věst. C 194, 12.5.2022, s. 19.

¹³ Úř. věst. C 363, 28.10.2020, s. 80.

¹⁴ Úř. věst. C 347, 9.9.2022, s. 139.

¹⁵ Úř. věst. C 456, 10.11.2021, s. 191.

neplacená; vzhledem k tomu, že pojem „pečovatel“, jak je všeobecně chápán, zahrnuje všechny formy „formální“ i „neformální“ péče; vzhledem k tomu, že práce v oblasti péče má mnoho podob, včetně péče o děti, dlouhodobé péče, zdravotní péče a osobních služeb; vzhledem k tomu, že formální i neformální pečovatelské služby poskytují převážně ženy; vzhledem k tomu, že neformální pečovatelé poskytují péči osobám s chronickými onemocněními, se zdravotními postiženími, ve špatném zdravotním stavu nebo s jinými dlouhodobými potřebami v oblasti zdraví nebo péče mimo rámec formální péče;

- D. vzhledem k tomu, že pečující společnost uznává poskytování péče za zásadní faktor pro fungování ekonomik a společností; vzhledem k tomu, že pečovatelská práce by měla být oceňována a měla by být rovnoměrně rozdělena mezi muže a ženy, přičemž by mělo být uznáno zejména právo na péči, jak je stanoveno v evropském pilíři sociálních práv; vzhledem k tomu, že poskytování cenově dostupné, vysoce kvalitní dlouhodobé péče zaměřené na člověka je součástí základního práva na zdraví; vzhledem k tomu, že tento přístup založený na právech odráží probíhající posun v poskytování péče směrem ke službám, které respektují autonomii, důstojnost a začlenění osob, které potřebují péči ve všech fázích života, zejména s ohledem na to, jak stárnutí obyvatelstva v současné době ovlivňuje společnost; vzhledem k tomu, že odvětví formální dlouhodobé péče je stále založeno na poskytování rezidenčních pečovatelských služeb, zatímco domácí a komunitní péče s větší pravděpodobností zachovává právo na nezávislost osob, které potřebují péči;
- E. vzhledem k tomu, že 8 % osob starších 65 let v EU – více než 7 milionů osob – dostává neformální péči, přičemž u osob ve věku 75 let a více toto číslo vzrostlo na 11 %; vzhledem k tomu, že tato demografická transformace, kterou Evropa prochází, významně ovlivní potřeby péče a způsob řízení pečovatelských služeb; vzhledem k tomu, že pokud se tento problém nepodaří řešit přístupem zohledňujícím rovnost žen a mužů, hrozí, že bude oslabena účast žen na trhu práce, čímž se prohloubí nerovnosti mezi ženami a muži a ohrozí dobré životní podmínky starších osob, dětí a rodin; vzhledem k tomu, že v souvislosti se stárnutím společnosti je nezbytné prosazovat přístup k péči založený na lidských právech a zaměřený na člověka, který zaručí účast všech; vzhledem k tomu, že změny politiky spolu s demografickými trendy stále více upřednostňují domácí péči o starší osoby; vzhledem k tomu, že mnoho potřeb starších osob a osob se zdravotním postižením lze pokrýt komunitními službami, jako je osobní asistence a finanční pomoc na bydlení;
- F. vzhledem k tomu, že venkovské, odlehlé a ostrovní oblasti a nejvzdálenější regiony postrádají dostatečnou nebo odpovídající sociální péči a podpůrné služby, což může posílit hospodářské a sociální výzvy, kterým již mohou čelit; vzhledem k tomu, že přístup

k těmto službám v těchto oblastech zůstává problémem vzhledem k jejich úbytku a stárnutí obyvatelstva a nedostatečnému propojení a infrastruktury; vzhledem k tomu, že to může přispět k nižší atraktivitě těchto oblastí jako míst pro život a práci; vzhledem k tomu, že to neúměrně postihuje ženy, které čelí dalším obtížím při snaze o sladění pracovního a soukromého života; vzhledem k tomu, že tyto oblasti se potýkají s nedostatkem praktických lékařů a specializované a neodkladné péče, což vede ke vzniku „lékařských pouští“; vzhledem k tomu, že zlepšení dostupnosti kvalitní sociální péče má potenciál zlepšit kvalitu života a hospodářský blahobyt lidí žijících v těchto regionech; vzhledem k tomu, že subjekty sociální ekonomiky poskytují základní komunitní pečovatelské služby, které zvyšují začlenění, cenovou dostupnost a kvalitu péče, zejména v nedostatečně obsluhovaných a venkovských, odlehlých a ostrovních oblastech a nejvzdálenějších regionech, a zároveň reagují na regionální potřeby;

- G. vzhledem k tomu, že formální i neformální péče je často neviditelná a ze sociálního a ekonomického hlediska podhodnocená, přičemž mzdy v oblasti dlouhodobé péče a dalších sociálních služeb jsou o 21 % nižší než průměr EU¹⁶; vzhledem k tomu, že společenská přidaná hodnota formální a neformální péče je často obtížně měřitelná a osoby poskytující tuto péči nejsou dostatečně uznávány, oceňovány nebo podporovány, což na ně vytváří další fyzickou a psychickou zátěž; vzhledem k tomu, že formální a neformální pečovatelé mají zásadní význam pro udržitelnost evropských systémů zdravotnictví a péče;
- H. vzhledem k tomu, že ekonomické rozdíly mezi muži a ženami jsou z velké části vysvětleny genderové rozdíly v poskytování péče a podhodnocením sektoru profesionální péče, který zaměstnává mnohem více žen než mužů;
- I. vzhledem k tomu, že dobré pracovní podmínky v odvětví péče hrají klíčovou úlohu při poskytování vysoce kvalitních pečovatelských služeb;
- J. vzhledem k tomu, že existence, přístupnost a cenová dostupnost vysoce kvalitních zařízení péče o děti mají zásadní význam pro to, aby se lidé, zejména ženy s pečovatelskými povinnostmi, mohli zapojit na trh práce;
- K. vzhledem k tomu, že odhadovaná doba věnovaná neformální péči v Evropě činí 39 miliard hodin ročně, což odpovídá hospodářské hodnotě přibližně 576 miliard EUR, což představuje přibližně 3,63 %

¹⁶ Eurofound, 2021.

hrubého domácího produktu (HDP) Evropy¹⁷; vzhledem k tomu, že neformální péče není dostatečně uznávána nebo uznávána ve svých různých formách, od každodenní podpory osobní péče až po příležitostnou pomoc při úkolech v domácnosti; vzhledem k tomu, že ženy jsou neúměrně odpovědné za poskytování této péče, což prohlubuje genderové rozdíly a omezuje jejich schopnost vykonávat formální zaměstnání, zejména u mladších neformálních pečovateli; vzhledem k tomu, že rozdíly v péči o děti zůstávají jedním z nejnaléhavějších problémů, kterým noví rodiče v EU čelí, a postihují především ženy tím, že odkládají jejich návrat do práce;

- L. vzhledem k tomu, že digitální inovace a využívání digitálních zdravotnických nástrojů mohou výrazně zlepšit kvalitu a dostupnost, zejména ve venkovských, odlehlých a ostrovních oblastech a nejvzdálenějších regionech, a proto by měly být aktivně propagovány a podporovány; vzhledem k tomu, že rostoucí úloha digitálních platforem v odvětví péče má genderové důsledky, neboť hrozí prohloubení stávajících nerovností;
- M. vzhledem k tomu, že 88,2 % pracovníků ve formální péči jsou ženy¹⁸, což ještě zdůrazňuje skutečnost, že psychologická a organizační zátěž spojená s péčí a úkoly v domácnosti i nadále spočívá převážně na ženách;
- N. vzhledem k tomu, že ženy nesou převážnou většinu neformálních pečovatelských povinností, přičemž jejich podíl se odhaduje na 80 %;
- O. vzhledem k tomu, že to posiluje přetrvávající související genderové rozdíly v celé EU a přispívá k prohlubování genderových rozdílů v oblasti péče, čímž se omezuje schopnost žen zapojovat se do pracovního trhu a do veřejného života a dosáhnout ekonomické nezávislosti; vzhledem k tomu, že přetrvávající rozdíly mezi ženami a muži, včetně 10 % rozdílu v zaměstnanosti žen a mužů,¹⁹ 12 % rozdílu v odměňování žen²⁰ a mužů a 25 % rozdílu ve výši důchodů žen a mužů, spolu s²¹ dalšími faktory, jako je doba strávená v péči, staví ženy do zranitelného postavení; vzhledem k tomu, že navzdory

¹⁷ Peña-Longobardo LM, Oliva-Moreno J., „The Economic Value of Non-professional Care: A Europe-Wide Analysis“ (Neformální péče: celoevropská analýza), International Journal of Health Policy and Management, 2022; 11(10); Regionální kancelář pro Evropu Světové zdravotnické organizace, [‘Vyzdvižení příspěvku žen: oslava jejich úlohy v neformální péči \(Shining light on women’s contributions: celebrating their role in informal care\)’](#), 2024.

¹⁸ Evropská komise, Evropská strategie v oblasti péče, 2022.

¹⁹ Evropská komise, [„Stav rozdílů v odměňování žen a mužů v EU“](#), 2024.

²⁰ Evropská komise, [„Stav rozdílů v odměňování žen a mužů v EU“](#), 2023.

²¹ Evropský institut pro rovnost žen a mužů [„Index rovnosti žen a mužů I“](#), 2025.

zvýšenému povědomí o rozdílech v péči mezi muži a ženami je skutečný kulturní posun směrem k rovnému sdílení neplacené pečovatelské práce stále vzdálený; vzhledem k tomu, že přetrvávající genderové stereotypy kladou očekávání péče převážně na ženy a dívky, přičemž tyto stereotypy jsou posíleny na internetu prostřednictvím sociálních médií; vzhledem k tomu, že kulturní změny, osvětové kampaně a vzdělávací iniciativy podporující sdílené pečovatelské povinnosti mohou ženám umožnit rovnou účast ve společnosti a zajistit, aby dívky mohly svobodně plnit své ambice bez nepřiměřených pečovatelských povinností; vzhledem k tomu, že tento nedostatek v oblasti péče vyžaduje opatření na podporu účasti mužů v tomto odvětví a rovnoměrnější rozdělení povinností; vzhledem k tomu, že podle indexu rovnosti žen a mužů Evropského institutu pro rovnost žen a mužů z roku 2024 činí průměrné skóre EU pro pečovatelské činnosti 78,7 bodu, což odráží přetrvávající genderové rozdíly v neplacené domácí práci, péči o děti a dlouhodobé péči²²; vzhledem k tomu, že pracovníci v oblasti péče v celé Evropě stárnou a čelí problémům s nábořem a udržením pracovníků;

- P. vzhledem k tomu, že v důsledku toho ženy stráví během svého života ve srovnání s muži dalších šest let poskytováním neplacené péče²³;
- Q. vzhledem k tomu, že ženy hrají v odvětví péče klíčovou úlohu a i po vstupu na trh práce nadále nesou primární odpovědnost za domácí a pečovatelskou práci; vzhledem k tomu, že jsou zapotřebí průzkumy využívání času zaměřené na měření doby strávené péčí a domácí prací; vzhledem k tomu, že kvůli pečovatelským povinnostem zůstává mimo trh práce přibližně 7,7 milionu žen, zatímco mužů je jen 450 000²⁴; vzhledem k tomu, že některé ženy nemohou plně vstoupit na trh práce kvůli zátěži spojené s výkonem neformálních pečovatelských povinností; vzhledem k tomu, že nerovnoměrné rozdělení neplacené pečovatelské práce brání ženám v přístupu k zaměstnání na plný úvazek a negativně přispívá k rozdílům v příjmech žen a mužů,²⁵ což vede k menším kariérním příležitostem nebo dokonce k přijímání nabídek pracovních míst pod úrovní jejich dovedností, což vede ke ztrátě příjmů a zhoršení rozdílů ve výši důchodů žen a mužů; vzhledem k tomu, že tyto škodlivé účinky jsou úzce spojeny s intenzitou poskytované péče a délkou pečovatelských povinností; vzhledem k tomu, že matky samoživitelky jsou obzvláště postiženy omezenými pracovními příležitostmi v důsledku

²² Evropský institut pro rovnost žen a mužů

²³ Population Reference Bureau (Referenční úřad pro obyvatelstvo), 2023.

²⁴ Evropský institut pro rovnost žen a mužů, „[Gender inequalities in care and pay in the EU](#)“ (Genderové nerovnosti v oblasti péče a odměňování v EU).’

²⁵ Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound), Evropský průzkum kvality života 2016 – kvalita života, kvalita veřejných služeb a kvalita společnosti, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2018

pečovatelských povinností; vzhledem k tomu, že rodiče samoživitelé tvoří 12,4 % domácností v EU s dětmi; vzhledem k tomu, že ženy jsou rovněž neúměrně zastoupeny v rodinách s jedním rodičem, přičemž toto číslo činí 85 %²⁶; vzhledem k tomu, že pouze polovina ze 42,8 milionu osob se zdravotním postižením v produktivním věku v EU je zaměstnána; vzhledem k tomu, že postiženy jsou zejména ženy se zdravotním postižením, přičemž pouze 21 % je zaměstnáno na plný úvazek²⁷;

- R. vzhledem k tomu, že dvojí zatížení péčí a prací výrazně omezuje čas pečovatelů na volný čas a péči o sebe, což neplacené pečovatele vystavuje mnohem většímu riziku (rodičovského) vyhoření; vzhledem k tomu, že lepší přístup ke službám péče o reprodukční zdraví a k potratovým službám může rodičům pomoci s plánováním rodičovství a snížit stres způsobený nečekaným těhotenstvím;
- S. vzhledem k tomu, že směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem nebyla v několika členských státech plně provedena; vzhledem k tomu, že jeho ustanovení o právu pečovatelů na dovolenou v délce pěti pracovních dnů ročně nestačí k poskytnutí odpovídající péče nebo k organizaci formální péče a nevztahují se na něj stejné záruky týkající se odměny a podpory příjmu jako na jiné druhy pracovního volna z rodinných důvodů;
- T. vzhledem k tomu, že oznámení, že Komise posoudí provádění směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem do roku 2028, je vítáno;
- U. vzhledem k tomu, že přístup k cenově dostupným a kvalitním formálním pečovatelským službám je klíčový pro zajištění toho, aby péče byla skutečnou volbou, pro podporu pečovatelů a pro snížení intenzity péče a zátěže pečovatelů, přičemž zdůrazňuje, že tyto služby mohou pomoci zvýšit účast žen na trhu práce, vést ke zlepšení rovnosti žen a mužů a rozmanitosti pracovní síly, podpořit ekonomickou nezávislost a snížit závislost na sociální ochraně, což povede k udržitelnějšímu hospodářskému růstu;
- V. vzhledem k tomu, že²⁸ podle údajů nadace Eurofound jsou pečovatelé vystaveni vyššímu riziku vzniku problémů v oblasti duševního zdraví z důvodu vysokých emocionálních požadavků na práci a vystavení nepříznivému sociálnímu chování na pracovišti;
- W. vzhledem k tomu, že tyto údaje rovněž ukazují, že sociální izolace je jednou z nejvýznamnějších výzev, jimž čelí neformální pečovatelé, přičemž osoby s intenzivními nebo vícenásobnými pečovatelskými

²⁶ Zdroj: Eurostat, 2023: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Young_people_-_family_and_society.

²⁷ Index rovnosti žen a mužů za rok 2024.

²⁸ Eurofound, „Neplacená péče v EU“, Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk, 2025.

povinnostmi čelí vyššímu riziku chudoby, sociálního vyloučení, osamělosti a problémů v oblasti duševního a fyzického zdraví; vzhledem k tomu, že povinnosti v oblasti neformální péče mohou rovněž bránit v přístupu pečovatelů ke zdravotnickým službám;

- X. vzhledem k tomu, že péče o rodinného příslušníka s invalidizujícím onemocněním, jako je rakovina nebo poruchy paměti a další, představuje nepřiměřenou fyzickou a psychickou zátěž pro neformální pečovatele, která se ve fázi konce života pacienta často zvyšuje²⁹;
- Y. vzhledem k tomu, že odvětví péče je v EU a jejích členských státech stále nedostatečně uznáváno a bývá podceňováno a nedostatečně financováno, což vede k přetrvávajícímu nedostatku pracovníků, a to navzdory tomu, že toto odvětví má odhadovaný potenciál vytvořit 8 milionů dalších pracovních míst³⁰; vzhledem k tomu, že veřejné investice do pečovatelských služeb pozitivně přispívají k rovnosti žen a mužů a k překlenutí rozdílů v zaměstnanosti; vzhledem k tomu, že subjekty sociální ekonomiky přispívají ke zlepšení pracovních podmínek v odvětví péče díky modelům participativního řízení, které jsou pro ně charakteristické;
- Z. vzhledem k tomu, že odvětví péče se potýká s obtížemi při získávání mladých pracovníků³¹;
- AA. vzhledem k tomu, že nedostatečné investice do pečovatelských služeb neúměrně postihují ženy a dívky, které nesou většinu neplacených pečovatelských povinností; vzhledem k tomu, že zavedení norem kvality pro pečovatelské služby by přímo zlepšilo ekonomickou nezávislost žen a rovné příležitosti dívek ve vzdělávání a zaměstnání a zajistilo by, aby normy péče byly využívány jako nástroj rovnosti žen a mužů pro ženy a dívky;
- AB. vzhledem k tomu, že ženy ze zemí mimo EU tvoří významnou část této pracovní síly a často čelí nespravedlivým pracovním podmínkám;
- AC. vzhledem k tomu, že mnoho pečovatelek a pracovník v domácnosti v Evropě jsou migrantky, které čelí velmi nejisté situaci a diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám z důvodu své státní příslušnosti, rasy nebo etnického původu, pohlaví a socioekonomického postavení a statusu z hlediska pobytu; vzhledem k tomu, že tito migranti vyrovnávají nedostatek veřejné a cenově dostupné péče v EU a není s nimi zacházeno stejně, pokud jde o jejich sociální práva a přístup k důstojným pracovním

²⁹ Evropský institut pro rovnost žen a mužů, [Index rovnosti žen a mužů za rok 2019. rovnováha mezi pracovním a soukromým životem](#).

³⁰ [Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv](#), 2023.

³¹ Výzkumná studie nadace Eurofound – Opatření k řešení nedostatku pracovních sil: poučení pro budoucí politiku, 2023.

podmínkám;

- AD. vzhledem k tomu, že úspěšné provádění evropské strategie v oblasti péče vyžaduje monitorování, transparentnost a součinnost mezi financováním, výzkumem a politikami EU a členských států, a to po konzultaci s příslušnými organizacemi zastupujícími formální a neformální pečovatele;
- AE. vzhledem k tomu, že poskytování kvalitní péče závisí na existenci dostatečně velké a dobře vyškolené pečovatelské pracovní síly s důstojnými pracovními podmínkami a příjmem; vzhledem k tomu, že investice do vysoce kvalitního odborného vzdělávání, odborné přípravy a příležitostí k prohlubování dovedností pro pečovatele spolu s odpovídajícím uznáváním dovedností mají zásadní význam pro profesionalizaci tohoto odvětví;
- AF. vzhledem k tomu, že vytvoření dohody o péči pro Evropu, minimální mzdy a přístup ke kvalitním a bezplatným veřejným službám by přispěly ke snížení chudoby a odstranění rozdílů v poskytování péče, jakož i v odměňování žen a mužů a rozdílů ve výši důchodů;
- AG. vzhledem k tomu, že rozčleněné údaje a ukazatele kvality by mohly zlepšit monitorování péče; vzhledem k tomu, že „skrytá péče“ znamená, že mnoho neformálních pečovatelů není prostřednictvím průzkumů identifikováno a údaje o mladých pečovateli (mladších 18 let) jsou obzvláště vzácné; vzhledem k tomu, že se odhaduje, že téměř čtvrtina osob ve věku 15 až 17 let v EU poskytuje neplacenou péči o děti a že 8 až 24 % se zabývá dlouhodobou péčí; vzhledem k tomu, že mezi mladými pečovateli jsou nadměrně zastoupeny ženy a dívky³²;
- AH. vzhledem k tomu, že strategie pro rovnost žen a mužů na období 2026–2030, zveřejněná dne 5. března 2026, uvádí, že Evropská strategie v oblasti péče bude rozpracována do Evropské dohody o péči, která má být předložena v roce 2027;

Poskytování péče v číslech

1. zdůrazňuje, že přibližně 6,2 milionu osob³³ v EU je zaměstnáno jako formální pečovatelé, avšak více než 53 milionů osob³⁴ poskytuje neformální, často neplacenou pečovatelskou práci ve svém sociálním prostředí, například o nemocné nebo starší rodinné příslušníky nebo rodinné příslušníky se zdravotním postižením; konstatuje, že neformální péče představuje 30 % až 85 % veškeré pečovatelské

³² Eurofound (vyjde v roce 2025), Unpaid care in the EU (Neplacená péče v EU), Úřad pro publikace Evropské unie, Lucemburk.

³³ Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání, 2023.

³⁴ Eurofound, „[Neplacená péče v EU](#)“.

práce³⁵;

2. zdůrazňuje, že placená pečovatelská práce se často vyznačuje nízkými mzdami a nejistými pracovními podmínkami, přičemž mzdy v oblasti dlouhodobé péče a dalších sociálních služeb jsou o 21 % nižší než průměrné mzdy³⁶ a ženy vydělávají v průměru o 20 % méně než muži³⁷; zdůrazňuje, že přibližně 60 % neformální pečovatelské práce vykonávají ženy³⁸; konstatuje, že podle odhadů 32 milionů žen poskytuje neformální péči každý týden³⁹ a vykonává v průměru 17 hodin neplacené práce týdně;
3. konstatuje, že ekonomická hodnota neformální domácí a pečovatelské práce představuje 10 % až 39 % HDP na celém světě⁴⁰;
4. konstatuje, že nerovné rozdělení neformální pečovatelské práce odráží nerovné rozdělení placené práce; konstatuje, že v EU je 44 % žen zaměstnáno na plný úvazek ve srovnání s 58 % mužů⁴¹;
5. zdůrazňuje, že toto nerovné rozdělení pečovatelských povinností mezi muže a ženy – genderové rozdíly v poskytování péče – má důsledky pro rozdíly v odměňování a důchodech žen a mužů; v této souvislosti zdůrazňuje, že rozdíl v odměňování žen a mužů v EU byl v roce 2024 odhadován na 38 %⁴²; konstatuje, že rozdíl ve výši důchodů žen a mužů mezi osobami ve věku 65 let a více činil v EU v roce 202 525 %⁴³;
6. zdůrazňuje, že ženy představují 76 % ze 49 milionů pracovníků formální péče v EU, což představuje 93 % pracovníků v oblasti péče o děti a⁴⁴ pedagogických asistentů, 86 % pracovníků osobní péče ve zdravotnických službách a domácnostech a 95 % pracovníků

³⁵ Zpráva Evropské komise o dlouhodobé péči, 2021.

³⁶ Eurofound, [“Mzdy v oblasti dlouhodobé péče a ostatních sociálních služeb 21 % pod průměrem”](#).

³⁷ Světová zdravotnická organizace, [„Shining light on women’s contributions: celebrating their role in informal care \(Zviditelnění přínosu žen: oslavujeme jejich roli v neformální péči\)”, 2024.](#)

³⁸ Eurocarers, 2021.

³⁹ Světová zdravotnická organizace, [„Vyzdvižení příspěvku žen: oslava jejich úlohy v neformální péči”](#).

⁴⁰ UN Women, [„Redistribute unpaid work“ \(Přerozdělit neplacenou práci\)](#), 2021.

⁴¹ European Institute for Gender Equality, In the EU the full-time equivalent (FTE) employment rate stands at 44 % for women and 59 % for men. ***The FTE employment rate measures working hours comparatively, even though people may work different numbers of hours per week.

⁴² European Parliament, [Addressing the gender care gap: Potential European added value’](#).

⁴³ Potenciální evropská přidaná hodnota, [„Gender Equality Index”](#).

⁴⁴ Eurostat, „Pracovníci pečující o děti a učitelé v EU v roce 2020“.

v domácnosti⁴⁵;

7. konstatuje, že je důležité uznat a rozvíjet odvětví osobních služeb a služeb pro domácnost jako klíčové odvětví, neboť zahrnuje veškerou pečovatelskou práci vykonávanou v domácnostech, včetně přímé (péče o děti, dlouhodobá péče, stálá domácí péče o starší osoby a osoby se zdravotním postižením) a nepřímé péče (vaření, žehlení, úklid, zahradnictví, doučování); zdůrazňuje, že je třeba uznat pracovníky v oblasti osobních služeb a služeb pro domácnost, podporovat je a investovat do nich; konstatuje, že tyto služby „podporují osobní pohodu jednotlivců a rodin doma, včetně péče o děti, dlouhodobé péče o starší a zdravotně postižené osoby, úklidu, domácích oprav, doučování, zahradnictví a podpory IKT“⁴⁶; zdůrazňuje, že je v EU přibližně 6,8 milionu⁴⁷ nehlášených pracovníků, kteří buď poskytují péči (2,1 milionu), nebo jsou přímo zaměstnání v domácnostech (4,7 milionu), přičemž 90 % z nich tvoří ženy a většinu z nich představují osoby středního věku a státní příslušníci třetích zemí, již jsou často nedostatečně zaměstnání⁴⁸; připomíná, že odhadovaný počet nehlášených pracovníků v odvětví osobních služeb a služeb v domácnosti činí 9,2 milionu osob⁴⁹;
8. konstatuje, že zjištění nadace Eurofound ukazují, že pokud jde o dlouhodobou péči, jak u žen, tak u mužů je v průběhu času patrný posun směrem k vyšší intenzitě péče, přičemž v roce 2024 bude rostoucí podíl neplacených pečovatelských vykazovat více než 20 hodin péče týdně ve srovnání s rokem 2014. Tento trend je patrný zejména v kategorii nejvyšší intenzity péče (51 a více hodin týdně), která vykazuje výrazný nárůst u obou pohlaví. Ženy ve všech časových obdobích trvale uvádějí vyšší míru intenzity péče než muži, což odráží jejich nepoměrné zapojení do neplacené péče;
9. konstatuje, že nedostatečné systémy péče patří k hlavním

⁴⁵ Studie Centra pro evropskou politiku (EPC) s názvem „Rovnost žen a mužů: Kdo pečuje? Vy také? 2022.

⁴⁶ Evropský orgán pro pracovní záležitosti, 2021.

⁴⁷ Eurofound [Undeclared care work in the EU: Policy approaches to a complex socioeconomic challenge](#) („Nehlášená práce v oblasti péče v EU: politické přístupy ke složité socioekonomické výzvě“), „nedávné odhady naznačují, že v celé EU poskytuje péči nebo služby pro domácnosti 6,8 milionu nehlášených pracovníků, z toho konkrétně 2,1 milionu v odvětví péče.

⁴⁸ Eurofound, [Nehlášená práce v oblasti péče v EU: Politické přístupy ke složité socioekonomické výzvě](#)“.

⁴⁹ Eurofound, [Nehlášená práce v oblasti péče v EU: Politické přístupy ke složité socioekonomické výzvě](#)“, strana 7: Nedávné odhady naznačují, že v celé EU poskytuje péči nebo služby pro domácnost 6,8 milionu nehlášených pracovníků, z toho 2,1 milionu konkrétně v odvětví péče a 4,7 milionu v přímém zaměstnání v domácnosti. Při použití širší definice dosahuje odhadovaný počet nehlášených pracovníků v odvětví osobních služeb a služeb v domácnosti 9,2 milionu osob.

překážkám, jež na celém světě brání odstranění genderových rozdílů na pracovních trzích⁵⁰; zdůrazňuje, že je třeba řešit pracovní podmínky tak, aby zaměstnání na plný úvazek bylo slučitelné s pečovatelskými povinnostmi, a to prostřednictvím flexibilních modelů pracovní doby nebo jiných typů organizace práce, jakož i dostupnosti a přístupnosti kvalitních pečovatelských služeb, a podporovat pracovní prostředí, které podporuje otcovskou dovolenou a rovné rozdělení pečovatelských úkolů mezi páry; zdůrazňuje v tomto ohledu mimo jiné úlohu zaměstnavatelů;

10. zdůrazňuje, že je třeba odstranit rozdíly v zaměstnanosti žen a mužů řešením diskriminace v zaměstnání a budováním pracovišť vstřícných k rodinám, provádět strategie, které posilují pružné uspořádání práce a další opatření, a omezit překážky, které otcům brání čerpat rodičovskou, otcovskou nebo pečovatelskou dovolenou, a zároveň aktivně podporovat kulturu rovného zastoupení žen; zdůrazňuje, že to musí být doprovázeno sociální a kulturní destigmatizací formální péče, zejména péče o děti;
11. zdůrazňuje, že k odstranění genderových rozdílů v poskytování péče je třeba současně řešit kulturní překážky a tradiční genderové role v různých oblastech života;
12. konstatuje, že veřejné výdaje na dlouhodobou péči by měly do roku 2050 vzrůst z 0,8 % HDP v roce 2022 na 1,7 %⁵¹; zdůrazňuje, že musí být zajištěno odpovídající a udržitelné financování⁵²;
13. zdůrazňuje, že do roku 2070 bude téměř 30 % obyvatel EU ve věku 65 let a více,⁵³ což spolu s dalšími faktory, jako je vyšší střední délka života a rostoucí potřeby péče o osoby se zdravotním postižením, může vést k vyšší poptávce po pečovatelských službách, což vytváří značný tlak na systémy zdravotní a sociální péče, přičemž se očekává, že počet osob vyžadujících dlouhodobou péči vzroste z 30,8 milionu v roce 2019 na 38,1 milionu v roce 2050⁵⁴; konstatuje, že současné potřeby již představují výzvu, neboť každá pátá osoba, která potřebuje dlouhodobou péči, nemá k těmto službám přístup

⁵⁰ Světové ekonomické fórum, Global Gender Gap Report (Zpráva o globálních genderových rozdílech), 2023.

⁵¹ Pracovní dokument útvarů Komise ze dne 7. září 2022 připojený k návrhu Komise na doporučení Rady o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči (SWD(2022)0441).

⁵² Pracovní dokument útvarů Komise ze dne 7. září 2022 připojený k návrhu Komise na doporučení Rady o přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči (SWD(2022)0441).

⁵³ Evropská komise, Zpráva o stárnutí obyvatelstva 2021.

⁵⁴ Evropská komise, Zpráva o stárnutí obyvatelstva 2021.

z důvodu omezené cenové dostupnosti⁵⁵;

Směrem k pečující společnosti

14. domnívá se, že pečující společnost uznává zásadní úlohu péče zahrnující formální i neformální péči v každé fázi života a začleňuje ji do svých politik, přičemž se zabývá všemi druhy péče poskytované převážně ženami, včetně předškolního vzdělávání a péče a dlouhodobé péče;
15. zdůrazňuje, že přístup k péči je základním právem; zdůrazňuje, že investice do vysoce kvalitních pečovatelských služeb mají zásadní význam pro zajištění rovného přístupu; zdůrazňuje, že přetrvávající překážky v přístupu k péči jsou neoddelitelně spjaté s nedostatečnými investicemi do dlouhodobé péče; konstatuje, že ženy a dívky ve venkovských, odlehlých a nejvzdálenějších regionech, včetně ostrovů, čelí vyššímu riziku chudoby v oblasti péče a nedostatečnému přístupu ke službám; požaduje opatření šitá na míru, jako jsou mobilní služby péče o děti a seniory, digitální řešení a pobídky pro pečovatele, aby zůstali ve venkovských oblastech nebo se do nich vrátili;
16. domnívá se, že pečovatelské povinnosti by neměly neúměrně zatěžovat ženy a že členské státy by měly podporovat rovnou účast mužů a žen na péči o děti, starší osoby, dlouhodobou péči a péči o rodinné příslušníky se zdravotním postižením, jakož i na všech dalších neformálních pečovatelských povinnostech;
17. Podporuje rovnost žen a mužů v oblasti pečovatelských povinností prosazováním rovného sdílení pečovatelských povinností, zajištěním přístupu k vysoce kvalitním, cenově dostupným a přístupným pečovatelským službám, poskytováním rodičovské dovolené a stejné odměny, nabídkou flexibilních pracovních úvazků a zaručením spravedlivých pracovních podmínek s podporou na pracovišti, náborovými systémy a opatřeními na podporu domácí péče;
18. vyzývá k osvětovým kampaním zaměřeným na muže, které by muže povzbuzovaly k tomu, aby převzali rovný podíl pečovatelských povinností, a umožnily tak větší účast žen na pracovní síle s přihlédnutím k dopadu sociálních médií, posílily boj proti genderovým stereotypům spolu se vzdělávacími iniciativami a dalšími opatřeními, jako je podpora kultury na pracovišti, která tuto paritu péče oceňuje a podporuje; vyzývá k zahájení celoevropských osvětových kampaní, které ocení pečovatelskou práci a zpochybní

⁵⁵ Evropský parlament, „[Odstraňování genderových rozdílů v poskytování péče potenciální evropská přidaná hodnota](#)“, s. 6, „odhaduje se, že každý pátý člověk (19 %), který potřebuje služby dlouhodobé péče, k nim neměl přístup. Hlavním důvodem u mužů i žen byla cenová dostupnost.“

tradiční genderové stereotypy;

19. zdůrazňuje proto potřebu péče o děti, která splňuje potřeby rodičů v oblasti péče během dovolené a pracovní doby; zdůrazňuje, že je důležité rozvíjet cenově dostupné, přístupné a kvalitní předškolní vzdělávání a péči s cílem usnadnit návrat rodičů, zejména žen, do práce; zdůrazňuje, že jedním z nejnaléhavějších problémů pro rodiče v celé Evropě zůstává mezera v péči o děti – když rodiny již vyčerpají svou dovolenou na péči o děti, ale dosud nemají plný přístup k péči o děti⁵⁶; konstatuje, že rodiny bývají ponechány bez odpovídající podpory, když se musí vypořádávat se složitostí péče o děti, a často čelí obtížným rozhodnutím týkajícím se práce, financí a pečovatelských povinností;
20. uznává význam a společenskou hodnotu mezigeneračních příspěvků na péči, jako jsou příspěvky poskytované prarodiči, kteří pravidelně pečují o svá vnoučata, což rodičům, zejména matkám, umožňuje pracovat na plný úvazek;
21. zdůrazňuje význam řádného provádění účinných opatření a politik, včetně směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem, s cílem zajistit skutečnou rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala provádění této směrnice, a zdůrazňuje, že je třeba odstranit rozdíly v odměňování a důchodech žen a mužů prosazováním stávajících právních rámců a zajištěním jejich účinnosti;
22. vyzývá členské státy, aby šly nad rámec minimální doby pěti dnů pečovatelské dovolené za rok, která je stanovena ve směrnici o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem, a aby zajistily, že tato dovolená bude přiměřeně placená, aby byla realisticky dostupná všem pečovatelům;
23. zdůrazňuje, že cílená opatření k usnadnění pružného uspořádání práce vstřícného k rodině, včetně práce na dálku, pružné pracovní doby, pečovatelské dovolené a možností částečného úvazku, mají zásadní význam pro to, aby ženy a muži mohli lépe sladit svůj pracovní a soukromý život, jakož i pobídky a zvláštní opatření v politikách rodičovské dovolené; zdůrazňuje význam spravedlivého rozdělení rodičovské dovolené mezi rodiče a její dopad na podporu společnosti založené na rovnosti žen a mužů;
24. zdůrazňuje, že pečovatelé poskytují životně důležitou podporu; zdůrazňuje, že veškerá podpora určená pečovatelům musí uznat jejich práva pečovatelů a zajistit psychologickou podporu, odlehčovací služby, zdravotnické služby a pružné uspořádání práce

⁵⁶ The European Observatory On Family Policy (Evropská observatoř pro rodinnou politiku), „[Childcare Gap In The European Union: A 2025 Overview](#)“ (Mezera v péči o děti v Evropské unii: přehled 2025).

(dovolená, pracovní doba, práce na dálku), aniž by přišli o plat nebo nároky na rovnováhu mezi pečovatelskými povinnostmi a zaměstnáním; vyzývá Komisi a členské státy, aby při poskytování péče podporovaly přístupy zohledňující trauma a podporující duševní zdraví a aby si uvědomily psychosociální rizika pro pracovníky i příjemce; zdůrazňuje, že tato opatření musí být doprovázena spravedlivými mzdami a sociální ochranou pečovatelů, aby bylo zaručeno kvalitní zaměstnání a individualizovaná podpora pečovatelů, jejichž kariéra byla narušena zdravotnickými povinnostmi, s cílem usnadnit jejich opětovné začlenění, finanční nezávislost a dobré životní podmínky;

25. považuje za důležité, aby cílem všech těchto opatření byla podpora rodin a pečovatelů, podpora zaměstnanosti žen a odstranění rozdílů v péči mezi ženami a muži, spolu s opatřeními stanovenými v rámci evropské strategie v oblasti péče; zdůrazňuje, že zvláštní uznání by mělo být přiznáno rodičům dětí se zdravotním postižením, kteří se v důsledku svých povinností v oblasti dlouhodobé péče potýkají se zvýšenými překážkami, pokud jde o účast na trhu práce a finanční nezávislost; zdůrazňuje, že totéž platí pro pečovatele o příbuzné se zdravotním postižením a chronickými onemocněními; zdůrazňuje, že péče o dlouhodobě nemocného příbuzného může být dlouhodobou, intenzivní a emocionálně obtížnou zkušeností, která klade značný tlak na neformální pečovatele; zdůrazňuje, že v takových případech je zapotřebí podpora zdravotnických pracovníků; konstatuje, že je důležité rozvíjet politiky, které současně posílí odvětví péče, zajistí přístup ke kvalitním komunitním pečovatelským službám a podpoří stejnou odměnu za (opětovné) začlenění neformálních pečovatelů, zejména žen, na trh práce;
26. domnívá se, že v souvislosti s víceletým finančním rámcem na období 2028–2034 by měla být zvláštní pozornost věnována odvětví péče; zdůrazňuje, že zajištění dostatečných finančních prostředků v této oblasti je nezbytné pro podporu provádění evropské strategie v oblasti péče a evropského pilíře sociálních práv;
27. zdůrazňuje, že pečující společnost integruje různé modely péče, jako jsou modely poskytované veřejnými nebo soukromými poskytovateli, samostatně výdělečně činnými pečovateli nebo pečovateli přímo zaměstnanými domácnostmi, a podporuje deinstitucionalizaci péče prostřednictvím domácích nebo komunitních služeb; klade důraz na komunitní a mezigenerační přístup k péči, který podporuje solidaritu, snižuje sociální izolaci a posiluje odolnost rodin a sousedství; zdůrazňuje rovněž, že je důležité zachovat právo zvolit si model péče, aby byla zachována důstojnost pečovatelů i osob, které potřebují péči, jakož i jejich autonomie, nezávislost, dobré životní podmínky a začlenění do komunity, přičemž je třeba zohlednit potřeby a ambice příjemců péče a zajistit ochranu před genderově podmíněným násilím v pečovatelských zařízeních a zahrnout odpovídající a personalizovanou podporu neformálních pečovatelů; uznává, že

formální sektor dlouhodobé péče se stále spoléhá především na ústavní péči, zatímco domácí a komunitní péče lépe podporuje právo lidí, kteří potřebují péči, na nezávislý život; konstatuje, že je naléhavě nutné upřednostnit přístup zaměřený na člověka a založený na právech, který lidem umožní získat péči doma a plně se zapojit do společnosti;

28. zdůrazňuje, že cílené programy získávání dovedností, prohlubování dovedností a změny kvalifikace a podpora (opětovného) začlenění na trh práce bez jakékoli formy diskriminace žen, které zažily přerušení kariéry z důvodu svých pečovatelských povinností a povinností v domácnosti, mají zásadní význam pro podporu jejich dalšího profesního rozvoje a rovných příležitostí na trhu práce; dále zdůrazňuje, že tyto ženy mají cenné přenositelné dovednosti pro další zaměstnání nebo podnikání v tomto odvětví; vyzývá k zavedení zvláštních programů a podpory pro uznávání těchto dovedností prostřednictvím odborné přípravy, systémů certifikace nebo podpory zakládání podniků, čímž se usnadní jejich „reintegrace“ na trh práce jako jednotlivců s cennými životními zkušenostmi, jako jsou podnikatelé a tvůrci pracovních míst; zdůrazňuje, že je třeba, aby tato odborná příprava byla přístupná, přiměřeně financovaná a propojená s kvalitními pracovními příležitostmi;

Poskytování péče ve středu ekonomiky

29. domnívá se, že pečovatelská ekonomika zahrnuje pečovatelskou práci vykonávanou ve veřejném a soukromém sektoru, včetně malých a středních podniků, občanské společnosti a všech dalších typů organizací, sociální a solidární ekonomiky a domácností, včetně poskytovatelů a příjemců péče, jakož i zaměstnavatelů a institucí nabízejících pečovatelské služby⁵⁷; zdůrazňuje, že ekonomika péče musí být uznána jako veřejný statek a pilíř vzestupné sociální konvergence, podporovaný stabilními veřejnými investicemi a vytvářením kvalitních pracovních míst;
30. zdůrazňuje, že je třeba posílit služby dlouhodobé péče, zejména domácí a komunitní péči, a rozvoj automatizovaných digitálních technologií pro monitorování zdraví;
31. uznává, že podnikatelky v odvětví péče čelí systémovým překážkám v přístupu k úvěrům a investicím; vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly specializované podpůrné programy pro podnikání žen v odvětví péče, včetně zvláštních záručních fondů, mentorských programů zaměřených na ženy a preferenčních kritérií v EU; vyzývá k předkládání návrhů pro podniky vedené ženami, které inovují v oblasti pečovatelských služeb;
32. zdůrazňuje, že pečovatelská ekonomika uznává, že pečovatelská

⁵⁷ Mezinárodní organizace práce, <https://www.ilo.org/topics-and-sectors/care-economy>.

práce má zásadní význam pro odolnost Evropy, neboť přispívá 11 % k HDP EU a zaměstnává více než 6 milionů lidí, z nichž většinu tvoří ženy⁵⁸, s potenciálem vytvořit 8 milionů nových pracovních míst⁵⁹, a uznává neocenitelný hospodářský přínos neformálních pečovatelských pracovníků; konstatuje, že ekonomické náklady na rozdíly v péči mezi ženami a muži by mohly dosáhnout odhadem 147–220 miliard EUR ročně, přičemž výzkum zároveň ukazuje, že investice do odvětví formální péče by mohly přinést pozitivní ekonomickou návratnost – nejméně 4 EUR na každé 1 EUR investované do péče o děti nebo dlouhodobé péče⁶⁰;

33. zdůrazňuje potenciál pro zaměstnanost a hospodářský růst, který představuje odvětví profesionální péče, a zdůrazňuje, že investice do péče osvobozují neformální pečovatele od větší integrace na trhu práce;
34. vybízí členské státy, aby vypracovaly místní a regionální strategie péče a cílená opatření pro kvalitní a udržitelná pracovní místa ve venkovských a odlehlých oblastech a nejvzdálenějších regionech, čímž posílí územní soudržnost a sníží nerovnosti na trhu práce; domnívá se, že zejména v těchto oblastech by mohly být mobilizovány finanční nástroje EU na podporu vytváření nových kvalitních pracovních míst v odvětví péče, čímž by se řešil fenomén vylidňování některých oblastí a nedostatek pracovních sil; vyzývá Komisi a členské státy, aby posílily svou podporu neziskovým podnikům a organizacím sociální ekonomiky; vybízí členské státy, aby usnadnily přístup k financování a zvýšily viditelnost subjektů sociální ekonomiky, jak je zdůrazněno v akčním plánu pro sociální ekonomiku z roku 2021;
35. zdůrazňuje význam podniků sociální ekonomiky a družstev při poskytování pečovatelských služeb v oblastech nebo pro skupiny obyvatelstva, kterým tradiční veřejní nebo soukromí poskytovatelé neposkytují dostatečnou péči, zejména pokud jsou nízká motivace s ohledem na zisk;
36. konstatuje, že při sestavování rozpočtu je třeba zajistit odpovídající investice do péče a monitorovat dopady opatření na rovnost žen a mužů nebo jejich absenci;
37. zdůrazňuje, že je třeba zajistit účast pracovníků v oblasti péče a jejich zástupců ve všech fázích tvorby politik, včetně jejich

⁵⁸ Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání, „Care workers: skills opportunities and challenges“ Pracovníci v oblasti poskytování péče: příležitosti a výzvy v oblasti dovedností (aktualizace z roku 2023), <https://www.cedefop.europa.eu/en/data-insights/care-workers-skills-opportunities-and-challenges-2023-update>.

⁵⁹ Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv, 2021.

⁶⁰ Internationale du travail, <https://www.ilo.org/topics-and-sectors/care-economy>.

navrhování, provádění a hodnocení;

38. domnívá se, že jsou zapotřebí budoucí investice s cílem vybavit pracovníky formální péče a případně poskytovatele neformální péče odbornou přípravou, včetně cíleného prohlubování dovedností, zejména v oblasti digitálních, mezilidských a zdravotních dovedností, a to i pokud jde o rizika fyzického nebo psychického zneužívání v pečovatelských a zdravotnických zařízeních, jakož i poskytovat kvalitní péči zaměřenou na člověka; trvá na ústřední úloze prohlubování dovedností a změny kvalifikace v celoživotním řízení profesní dráhy, neboť pečovatelské profese se mění s vývojem postupů, technologií nebo dokonce organizace péče; domnívá se, že shromažďování zkušeností by mělo být lépe oceňováno prostřednictvím lepšího uznávání získaných odborných znalostí a kvalifikací a prostřednictvím dalších příležitostí pro další vzdělávání; dále se domnívá, že by se měla rozšiřovat certifikace s cílem uspokojovat vyvíjející se potřeby, zejména s ohledem na uznávání osvědčení o odborném vzdělání a přípravě, a zajišťovat pracovní místa s dlouhodobými vyhlídkami, čímž se podpoří začlenění a růst; vyzývá k zavedení minimálních norem pro vzdělávací programy v oblasti péče v celé EU, které zajistí uznávání kvalifikací, přenositelnost práv a kariérní postup pracovníků;
39. konstatuje, že Evropa se v celém hospodářství potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků, který je umocněn úbytkem pracovní síly⁶¹; dále konstatuje, že určitý nedostatek lze vysledovat z nedostatečného využívání stávajících talentů, o čemž svědčí hluboké rozdíly mezi ženami a muži v některých povoláních, nebo ze specifických problémů souvisejících s pracovními podmínkami, jako je nízká mzda nebo nedostatečná atraktivita;
40. Zdůrazňuje, že je třeba podporovat rozvoj on-line služeb a odborné přípravy s cílem zvýšit digitální kompetence pečovatelů a osob, kterým je péče poskytována, a to zlepšením přístupu k internetu a připojení k internetu s cílem zvýšit kvalitu péče a využívat technologie při podpoře kvalitní péče;
41. zdůrazňuje, že neplacená pečovatelská práce má sociální a hospodářský dopad; zdůrazňuje, že neplacená pečovatelská práce hraje v evropských společnostech a ekonomikách zásadní úlohu, ovlivňuje účast pracovní síly, zejména žen, přispívá k přetrvávajícím genderovým rozdílům v zaměstnanosti a odměňování a vyvíjí značný tlak na systémy sociálního zabezpečení, zdravotní péče a dlouhodobé péče ve všech členských státech; vyzývá proto členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost pečovatelům v programech včasného odhalování a prevence; zdůrazňuje výzvy, včetně sociálně-ekonomické povahy, jimž čelí neformální pečovatelé, většinou ženy, kteří poskytují neplacenou pečovatelskou práci a čelí

⁶¹ Mario Draghi, Budoucnost evropské konkurenceschopnosti, 2024.

kombinovanému pracovnímu a pečovatelskému přetížení s omezenou sociální ochranou, nedostatečnou infrastrukturou formální péče a nedostatečnou podporou duševního zdraví a jejichž příspěvky vyžadují uznání a cílenou podporu; konstatuje, že neformální pečovatelé se mohou potýkat s osamělostí, chudobou, obtížemi v přístupu k zaměstnání nebo s problémy v oblasti fyzického a duševního zdraví; zdůrazňuje zejména, že problémy v oblasti duševního zdraví spojené s poskytováním dlouhodobé péče zahrnují úzkost a depresi, které jsou o 20 % častější u neformálních pečovatelů než u osob, které o ně nepečují, a že 66 % pracovníků formální péče čelí rizikům v oblasti duševního zdraví; konstatuje, že se jedná o značný rozdíl ve srovnání s širším spektrem zaměstnanců, kde podobné problémy hlásí 43 %; konstatuje, že neformální pečovatelské povinnosti mohou omezit schopnost pečovatele účastnit se vlastních preventivních zdravotních schůzek a mohou vést ke ztrátě příjmů, což přispívá k chudobě žen; zdůrazňuje, že tyto škodlivé účinky úzce souvisejí s intenzitou poskytované péče;

42. Odsuzuje skutečnost, že mnoho pečovatelů a pracovníků v domácnosti čelí velmi nejisté situaci a diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám v důsledku své rasy nebo etnického původu, pohlaví, socioekonomického postavení nebo státní příslušnosti, a skutečnost, že mnozí z těchto pracovníků jsou ženy, které nemají oficiální pracovní smlouvu, a jsou proto zranitelnější vůči vykořisťování a často nemají přístup ke svým právům, zejména k důstojné práci a sociální ochraně;
43. vyzývá k cílené finanční podpoře a iniciativám, které poskytují služby psychologické pomoci a pomoci v oblasti duševního zdraví neformálním pečovatelům, včetně odlehčovací péče za účelem poskytování příležitostné pomoci, a k opatřením pro předcházení chudobě a sociálnímu vyloučení, a to za výměny osvědčených postupů v tomto ohledu ve všech členských státech;
44. zdůrazňuje, že přiměřená a cílená podpora pro neformální pečovatele by měla zahrnovat uznání jejich úlohy a práv, podpůrné služby, jako je náhradní péče, poradenství a vzájemná podpora, finanční pomoc a kompenzace s cílem snížit riziko chudoby, flexibilní pracovní podmínky (dovolená, pracovní doba, práce na dálku), aby bylo možné sladit péči a zaměstnání, odbornou přípravu a informace, které pečovatelům poskytnou dovednosti, a smysluplnou účast na tvorbě politik;
45. zdůrazňuje, že je třeba vyvinout značné úsilí k posílení profesního postavení pečovatelů a k řešení nedostatku pracovních sil v odvětví péče, mimo jiné prostřednictvím individuálně uzpůsobených řešení na podporu hlášené práce, spravedlivých mezd, možností profesního rozvoje a lepších a důstojných pracovních podmínek; zdůrazňuje, že investice do formálních pečovatelských služeb mohou výrazně zmírnit tlak na neformální pečovatele a zabránit některým škodlivým

dopadům na jejich rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a kariérní vyhlídky, a přispět tak k rovnosti žen a mužů;

46. zdůrazňuje, že je důležité zajistit přístup k odpovídající cílené psychosociální a vzdělávací podpoře pro mladé pečovatele, kteří⁶² poskytují péči neformálně a kteří tvoří 4 % až 10 % dětí v EU a jejichž pečovatelské povinnosti ovlivňují jejich vzdělávání, duševní zdraví, sociální rozvoj⁶³ a budoucí kariéru; naléhavě vyzývá k vytvoření specializovaných programů EU na podporu mladých pečovatelů, aby se zabránilo předčasnému ukončování školní docházky nebo trhu práce;
47. uznává, že zatímco významnou část pečovatelské práce vykonávají státní příslušníci EU, část vykonávají také ženy pocházející ze zemí mimo EU; zdůrazňuje, že ačkoli by se úsilí mělo zaměřit na přilákání a udržení pracovníků v domácnosti, nábor pracovníků ze zemí mimo EU musí vycházet z potřeb trhu práce, a to prostřednictvím dobře řízené legální migrace, a měl by zahrnovat komplexní odborné vzdělávání; zdůrazňuje, že nábor pracovníků ze zemí mimo EU musí probíhat výhradně prostřednictvím transparentních legálních migračních kanálů založených na právech; vyzývá k významným investicím do rozvoje dovedností a odborné přípravy s cílem podpořit posílení postavení a integraci legálních pracovníků ze zemí mimo EU; důrazně odsuzuje všechny formy nehlášené práce, vykořisťování a nejistého zaměstnání a zdůrazňuje nepostradatelný přínos pečovatelů z EU i ze zemí mimo EU k sociální soudržnosti a dobrým životním podmínkám v EU;
48. uznává, že přístup ke kvalitní zdravotní péči, včetně práv na sexuální a reprodukční zdraví, má zásadní význam pro zajištění dobré kvality života pro každého;

Další kroky

49. vyzývá Komisi, aby spolu s příslušnými agenturami poskytla přesné, dostupné a srovnatelné údaje, které budou měřit rozdíly v péči mezi ženami a muži, a to i prostřednictvím průzkumů využívání času, s cílem umožnit členským státům sdílet osvědčené postupy a účinně tyto rozdíly řešit;
50. vyzývá k systematickému shromažďování genderově rozlišených,

⁶² Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky, Podrobný politický přehled: „The situation of young carers in Europe“ (Situace mladých pečovatelů v Evropě), 2024. „Mladými pečovateli jsou děti mladší 18 let, které pravidelně pečují o zdravotně postiženého nebo jinak neautonomního rodiče, sourozence nebo jiného člena domácnosti.“

⁶³ Evropský parlament, Generální ředitelství pro vnitřní politiky, Podrobný politický přehled: „The situation of young carers in Europe“ (Situace mladých pečovatelů v Evropě), 2024.

přesných, vysoce kvalitních a srovnávacích údajů o pečovatelských povinnostech v oblasti dlouhodobé péče a péče o děti, o výdělcích, včetně platů a mezd,⁶⁴ důchodů, pracovní doby, sociálního zabezpečení, smluvního postavení pečovatelů v EU a o situaci státních příslušníků třetích zemí a dětí, které poskytují péči, a pokud možno údajů o osobních službách a službách v domácnosti a neformální péči s cílem sledovat množství péče poskytované rodinnými příslušníky jejich rodinným příslušníkům a to, zda nebo jak tyto pečovatelské povinnosti ovlivňují jejich pracovní život;

51. vyzývá Komisi a členské státy, aby shromažďovaly údaje o situaci mladých pečovatelů a vypracovaly celounijní pokyny a vyměňovaly si osvědčené postupy s cílem pomoci členským státům identifikovat a podporovat je ve školách a komunitách a prostřednictvím posílených systémů zdravotní péče; vyzývá Komisi, aby navázala strukturovaný dialog o péči a zřídila každoroční platformu péče, která by sdružovala všechny příslušné zúčastněné strany, jako jsou akademičtí pracovníci, zástupci členských států, sdružení osob, kterým je péče poskytována, neformální pečovatelé, sociální, ziskoví, veřejní a neziskoví poskytovatelé péče a odborové svazy, s cílem posoudit pokrok, vyměňovat si inovativní postupy ke zlepšení dosažení cílů strategie EU v oblasti péče a navrhnout další kroky pro její probíhající provádění;
52. vyzývá k uplatňování genderového rozpočtování, aby se zajistilo, že výdaje na služby péče přímo snižují nerovnosti, kterým čelí ženy a dívky;
53. zdůrazňuje, že úlohou pečovatelů by měla být především péče, a proto považuje za nezbytné omezit zbytečnou byrokracii a co nejvíce se vyhnout tomu, aby jim byly přidělovány administrativní úkoly, které mohou zvládnout administrativní asistenti nebo vhodné digitální nástroje;
54. zdůrazňuje, že během přípravy oznámené dohody o péči je třeba konzultovat všechny příslušné zúčastněné strany na úrovni EU, na vnitrostátní a místní úrovni, včetně zástupců neformálních pečovatelů a organizací pacientů, aby se zabránilo izolovaným politikám a zohlednila se rozmanitost situací a potřeb;
55. vyzývá členské státy, aby investovaly do pečovatelské ekonomiky a provedly doporučení Rady⁶⁵ týkající se revize barcelonských cílů v oblasti předškolního vzdělávání a péče a přístupu k cenově dostupné vysoce kvalitní dlouhodobé péči v rámci strategie EU v oblasti péče a aby do svých zpráv o provádění zahrnuly identifikaci

⁶⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary%3AWages_and_salaries_-_EBS.

⁶⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=oj:JOC_2022_484_R_0001; [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022H1215\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022H1215(01)).

osvědčených postupů, nedostatků a mapování pokroku spolu se strategiemi na podporu větší účasti mužů v odvětví péče a aby řešily nehlášenou pečovatelskou práci, určily hlavní příčiny a navrhly řešení na míru; vyzývá Komisi, aby zajistila, že evropská záruka pro děti bude mít jasné cíle a priority s významným rozpočtem, a vybízí Komisi a členské státy, aby zajistily cenově dostupné, vysoce kvalitní a přístupné pečovatelské služby pro předškolní péči a péči o starší osoby;

56. zdůrazňuje, že strategie v oblasti péče by měla být v souladu se strategií EU pro práva osob se zdravotním postižením, neboť řeší společné výzvy;
57. zdůrazňuje, že péče poskytovaná osobám se zdravotním postižením musí upřednostňovat autonomii, neboť tyto osoby by měly mít možnost rozhodovat o tom, kde a s kým budou žít, jakož i důstojnost a začlenění prostřednictvím přístupu založeného na lidských právech a zaměřeného na člověka, což odráží probíhající posun v poskytování péče; zdůrazňuje, že toho lze dosáhnout zlepšením podmínek péče, například prostřednictvím vysoce kvalitní domácí péče nebo jiných možností bydlení, které by odpovídaly jejich potřebám, včetně nezávislého a přístupného života, a začleněním osob se zdravotním postižením do navrhování systémů péče a zároveň podporou jejich vzdělávání a odborné přípravy, a to i prostřednictvím digitálních řešení, čímž se vytvoří inkluzivní pracovní síla a zaručí jejich přístup k zaměstnání;
58. zdůrazňuje, že pouze polovina ze 42,8 milionu osob se zdravotním postižením v produktivním věku v EU je zaměstnána, přičemž pouze 21 % žen se zdravotním postižením je zaměstnáno na plný úvazek⁶⁶; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby vybízely a školily pečovatele s cílem podpořit začlenění osob se zdravotním postižením na trh práce;
59. Zdůrazňuje, že zvláštní pozornost by měla být věnována neformálním pečovatelům, rodinám a rodičům, zejména matkám, kteří poskytují dlouhodobou péči dětem se zdravotním postižením, a to zajištěním odpovídající podpory, ať už finanční, nebo prostřednictvím sociálního zabezpečení, a přístupu k odlehčovacím a poradenským službám;
60. V této souvislosti zdůrazňuje, že EU musí jako povinnost vyplývající z Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením systematicky začleňovat práva osob se zdravotním postižením do všech programů víceletého finančního rámce na období po roce 2027 tím, že vypracuje metodiku pro sledování výdajů ve prospěch osob se zdravotním postižením, včetně žen a dívek, a ověří, že všechny programy a projekty financované EU zaručují osobám se zdravotním

⁶⁶ Evropský index rovnosti žen a mužů, Evropský institut pro rovnost žen a mužů, 2024.

postížením rovné příležitosti a přístup k finančním prostředkům EU;

61. vyzývá k plnému provádění a dalšímu pečlivému sledování, prosazování a hodnocení směrnice o rovnováze mezi pracovním a soukromým životem; zdůrazňuje, že je třeba rozšířit a pokročit směrem k přiměřeně kompenzované mateřské, otcovské a pečovatelské dovolené a usnadnit čerpání rodičovské dovolené, jakož i sledovat, jak tuto dovolenou využívají muži; vyzývá členské státy, aby zlepšily status neformálních pečovatelů prostřednictvím odpovídajícího odměňování a náhrad a přístupu ke službám odlehčovací péče s cílem lépe podpořit stávající neformální pečovatele a zároveň přispět k dosažení původního cíle směrnice, kterým je povzbudit více mužů, aby se zapojili do poskytování péče; naléhavě vyzývá Komisi, aby prosazovala pobídky pro oba rodiče, aby čerpali rodičovskou dovolenou, a dále vyzývá k pružnému uspořádání práce rodičů a aby navrhla pokyny pro kvalitu na úrovni EU a sdílení osvědčených postupů pro služby dlouhodobé péče, včetně odpovídajícího počtu zaměstnanců, specializovaných programů odborné přípravy a mechanismů zajišťování kvality; vyzývá k tomu, aby zaměstnanci, zejména ženy, kteří využívají svou dovolenou k poskytování péče svým rodinným příslušníkům, byli účinně chráněni před propuštěním nebo jakýmkoli diskriminačním zacházením souvisejícím s jejich pečovatelskými povinnostmi;
62. Naléhavě vyzývá členské státy, aby zavedly přiměřeně placenou, nepřenosnou rodičovskou dovolenou pro každého rodiče, aby se zabránilo tomu, že ženy budou neúměrně zatěžovány pečovatelskými povinnostmi; zdůrazňuje, že lepší čerpání dovolené ze strany mužů má zásadní význam pro změnu norem, zajištění rovné účasti žen na trhu práce a zmírnění jakéhokoli negativního mezigeneračního dopadu na dívky;
63. vyzývá Komisi, aby předložila směrnici o právu odpojit se s cílem chránit všechny pracovníky, zejména rodiče a pečovatele;
64. vyzývá k ochraně neformálních pečovatelů, kterými jsou převážně ženy, včetně těch, kteří přeruší zaměstnání, aby poskytli péči rodinnému příslušníkovi nebo jiné osobě, která potřebuje péči; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby prosazovaly, uznávaly a podporovaly jejich úlohu a uznaly jejich zásadní přínos k sociální soudržnosti a k udržitelnosti systémů péče v celé Evropě; v této souvislosti požaduje, aby byl zajištěn jejich přístup k systémům sociální ochrany s cílem zmírnit nepříznivé dopady péče, zejména na kariéru a ekonomickou nezávislost žen, a zároveň zajistit, aby ženy nebyly vytlačovány z formálního trhu práce;
65. Naléhavě vyzývá Komisi, aby v příští evropské strategii v oblasti péče zavedla komplexní rámec zohledňující rovnost žen a mužů s cílem určit a uznat různé formy neformální péče v celé Evropě; zdůrazňuje, že neformálním pečovatelům musí být poskytnuta podpora, pružné

pracovní podmínky, pečovatelská dovolená a přístup k odpovídajícím doplňkovým pečovatelským službám, jakož i poradenství a vzájemná podpora; zdůrazňuje, že je důležité zajistit neformálním pečovatelům přístup k osobnímu času a podporovat jejich osobní rozvoj;

66. vyzývá Komisi a členské státy, aby uznaly neplacené pečovatele tím, že zajistí přístup k sociální ochraně, důchodovým kreditům, odlehčovacím službám a finanční podpoře; zdůrazňuje, že je třeba postupně omezit neplacenou pečovatelskou práci žen a dívek pomocí řešení, která přerozdělují zátěž, jako jsou investice do cenově dostupné péče o děti, péče o seniory a služby pro zdravotně postižené a podpora rovného zapojení mužů do péče;
67. poukazuje na to, že poskytování univerzální vysoce kvalitní služby péče o děti by snížilo počet neplacených pečovatelských úkonů;
68. vyzývá členské státy, aby sdílely osvědčené postupy týkající se minimální doby odpočinku neformálních pečovatelů, zajistily jejich fyzickou a duševní pohodu a umožnily jim pokračovat v zaměstnání; vyzývá k přijetí konkrétních podpůrných opatření, jako jsou osvětové kampaně, dobrovolné cesty k uznávání dovedností a cílená odborná příprava;
69. vyzývá Komisi a členské státy, aby uznaly mladé pečovatele, jejichž potřeby jsou často přehlíženy, a aby vypracovaly cílená podpůrná opatření, včetně flexibilních vzdělávacích ujednání, poradenských služeb a odlehčovací péče, s cílem zabránit negativním dopadům na jejich zdraví, vzdělávání a budoucí pracovní příležitosti;
70. Vybízí Komisi a členské státy, aby zajistily, že období neformální péče budou spravedlivě uznávána v důchodových systémech a systémech sociálního zabezpečení a v souvisejících budoucích iniciativách EU; dále vybízí členské státy, aby prozkoumaly spravedlivá a udržitelná řešení na ochranu těch – převážně žen –, kteří věnují značnou část svého pracovního života péči o závislé osoby;
71. vyzývá Komisi a členské státy, aby zlepšily pracovní podmínky v odvětví formální péče a zaměřily se na zajištění spravedlivého a rovného odměňování, přičemž je třeba věnovat pozornost fyzickým a psychickým požadavkům spojeným s péčí, jakož i přístupu k průběžné odborné přípravě a bezpečnému pracovnímu prostředí, včetně opatření k prevenci vyhoření a všech forem násilí a obtěžování na pracovišti, a zároveň podporovaly atraktivitu pečovatelských profesí z dlouhodobého hlediska, posilovaly sociální dialog a povzbuzovaly více mužů, aby vstoupili do odvětví péče a zůstali v něm; zdůrazňuje, že zlepšení platů a pracovních podmínek v odvětví péče zvýší atraktivitu pracovních míst a odradí od nehlášené práce; připomíná, že je třeba, aby členské státy řádně provedly a uplatňovaly směrnici o transparentnosti odměňování s cílem vytvořit struktury odměňování, které odrážejí dovednosti,

povinnosti a sociální hodnotu těchto rolí, spolu s jasnými cestami pro ženy k postupu do vedoucích a rozhodovacích pozic v odvětví péče;

72. vyzývá Komisi a členské státy, aby dále investovaly do vysoce kvalitní odborné přípravy a posílily uznávání dovedností získaných prostřednictvím formální a neformální péče tím, že tyto dovednosti začlení do politik celoživotního učení a prohlubování dovedností a zároveň zvaží proces certifikace nebo jiné mechanismy pro přeshraniční uznávání kvalifikací; vybízí k přijetí digitálních zdravotnických nástrojů na podporu digitálních dovedností pečovatелů, jako je poskytování podpory na dálku, včetně péče na dálku nebo videokonzultací; zdůrazňuje, že dovednosti se nezískávají pouze ve formálním vzdělávání a že politické rámce musí uznat a potvrdit alternativní cesty k rozvoji dovedností; vyzývá členské státy, aby usnadnily opatření pro postupné a flexibilní (opětovné) začlenění pracovníků, kteří přerušili kariéru, na trh práce s cílem poskytovat péči příbuzným, a to i prostřednictvím prohlubování dovedností a změny kvalifikace;
73. zdůrazňuje pracovní příležitosti, které může podnikání vytvořit v odvětví péče, a zdůrazňuje, že je důležité podporovat ženy při přechodu od neformálních pečovatелů k podnikatelům v odvětví péče; naléhavě vyzývá členské státy, aby poskytly individualizované způsoby podnikatelské odborné přípravy, zjednodušené administrativní postupy pro zakládání malých a středních podniků vlastněných ženami a pro samostatně výdělečně činné ženy v tomto odvětví a usnadnily přístup ke specializovaným mikroúvěrům a uznaly hospodářskou a sociální hodnotu těchto profesních přechodů;
74. vyzývá Komisi, aby využila unii dovedností k podpoře vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení v odvětvích s nedostatkem pracovních sil na trhu práce v celé EU, jako je pečovatelská práce, zajištění příležitostí k prohlubování dovedností a změně kvalifikace pro všechny profesionální pečovatele a uznávání diplomů o odborném vzdělávání a přípravě;
75. vyzývá k vytvoření statutu evropských pečovatелů, který by řešil specifické potřeby formálních pečovatелů, jako je uznávání dovedností získaných prostřednictvím pečovatelské práce, čímž by se pečovatелé, osoby se zdravotním postižením, uživatelé-zaměstnavatelé a ústavní péče začlenili do společného rámce a definice EU, což by zaručilo minimální normy uznávání a ochrany pečovatелů ve všech členských státech a snížilo nerovnosti mezi nimi;
76. vyzývá Komisi a členské státy, aby sladily strategii EU v oblasti zdraví se strategií EU v oblasti péče a podpořily součinnost mezi programem EU pro zdraví a dalšími možnostmi financování odvětví péče s cílem propojit systémy zdravotní a sociální péče, aby byla zajištěna plynulá podpora, zejména v případě chronických

onemocnění u nejzranitelnějších osob;

77. vyzývá k vypracování evropského akčního plánu, který přispěje k odstranění rozdílů v péči mezi ženami a muži a k podpoře formálních i neformálních pečovatelů; v této souvislosti vyzývá k podpoře rodičů samoživitelů a rodin ve zranitelném postavení, včetně těch, které čelí diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám a potřebám kombinované péče a/nebo požadavků na vysokou intenzitu, se zaměřením na sociální ochranu, cenově dostupnou, přístupnou a vysoce kvalitní péči o děti, lepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, cenově dostupné a vysoce kvalitní služby dlouhodobé péče, lepší pracovní podmínky v odvětví péče a podporu rovnosti; vyzývá proto k tomu, aby se tento plán zaměřil na přístup k zaměstnání a odborné přípravě – včetně digitálních dovedností, pokrytí sociální ochrany, pečovatelské infrastruktury a dlouhodobých služeb, péče o děti, osobních služeb a služeb v domácnosti, psychosociální podpory a větší flexibility práce;
78. konstatuje, že řádný přístup ke zdravotní péči v oblasti reprodukčního zdraví a ke službám umělého přerušení těhotenství může rodičům pomoci vyhnout se stresu spojenému s nečekaným těhotenstvím a přispět k plánování rodičovství; vyzývá členské státy, aby k těmto službám zajistily cenově dostupný přístup;
79. vyzývá členské státy, aby plně využívaly fondy EU, jako je Nástroj pro oživení a odolnost, program EU4Health, Evropský sociální fond plus a Evropský fond pro regionální rozvoj, k rozvoji přístupných, cenově dostupných a vysoce kvalitních pečovatelských služeb a zařízení ve všech věkových skupinách, od raného dětství až po dlouhodobou péči o starší osoby a osoby se zdravotním postižením; zdůrazňuje, že je třeba začlenit pojem „podpora“ vedle pojmu „péče“, aby byla plně zachycena rozmanitost služeb a perspektiva založená na právech, kterou se řídí;
80. vítá oznámení Komise o komplexní Evropské dohodě o péči, která má být zveřejněna v roce 2027, čímž se obnoví evropská strategie v oblasti péče jako ambicióznější a soudržnější rámec;
81. vyzývá Komisi, aby se zabývala formálními i neformálními pečovateli tím, že bude podporovat cenově dostupnou a vysoce kvalitní péči o děti, mimoškolní vzdělávací programy a služby dlouhodobé péče; zdůrazňuje, že by měla zohlednit doporučení obsažená v této zprávě, mimo jiné s cílem usnadnit uznávání dovedností a kvalifikací, podpořit rozvoj dovedností, kariérní postup a investice do péče a zlepšit pracovní a životní podmínky využitím finančních prostředků EU na podporu spravedlivé zaměstnanosti a vysoce kvalitní péče;
82. zdůrazňuje, že větší investice do veřejného zdravotnictví a sociální péče, včetně mezd a odborné přípravy pracovníků, jsou nezbytné pro

zlepšení náboru a udržení pracovníků, aby byla zajištěna kvalitní pracovní místa, která zvýší atraktivitu práce v odvětví péče;

o

o o

83. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.